

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 11 Απριλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Πρόεδρος, Μαρία Βύρρα, Μέλος και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την από 4-3-2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ **349/4-3-2022** προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ... ..., επί της ... αριθμ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στ... ... (περιοχή ...), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» με διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στο ..., επί της οδού ... αριθμ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της, *κοινοποιηθείσας μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 22-2-2022*, υπ' αριθμ. 15739/22.2.2022 απόφασης του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής, καθ' ο μέρος κατακυρώθηκαν στην παρεμβαίνουσα εταιρεία τα Τμήματα Α' και Β' της δημοπρατούμενης σύμβασης.

Υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής άσκησε παρέμβαση η παρεμβαίνουσα εταιρεία, αιτούμενη την καθ' ολοκληρίαν απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Σωτηρία Σταματοπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής κατατέθηκε, πληρώθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 1-3-2022 απόδειξη ηλεκτρονικής πληρωμής της Τράπεζας Πειραιώς και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), ποσού 600,00€, το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη άνευ Φ.Π.Α. αξία των τμημάτων της σύμβασης για τα οποία ασκείται η προσφυγή, ήτοι €82.350,00.

2. Επειδή δυνάμει της υπ' αριθμ. ... Διακήρυξης της αναθέτουσας αρχής, προκηρύχθηκε δημόσιος ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάθεση υπηρεσιών Διαχείρισης Μολυσματικών Απορριμμάτων (CPV: ...) για ένα (1) έτος, με δικαίωμα προαίρεσης -για τα Τμήματα Α και Β- για ένα (1) επιπλέον έτος, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 107.350,00€ άνευ Φ.Π.Α. και άνευ δικαιώματος προαίρεσης (ή 133.114,00€ συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος ΦΠΑ και μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής. Το αντικείμενο της σύμβασης είναι, σύμφωνα με το άρθρ. 1.3 της Διακήρυξης, οι Υπηρεσίες Αποκομιδής, Μεταφοράς, Επεξεργασίας και Διάθεσης Επικίνδυνων Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ) των Κέντρων Υγείας ... ή/και Κέντρων Υγείας Η σύμβαση υποδιαιρείται στα ακολουθα τρία (3) τμήματα: (1) **Α' Τμήμα:** Υπηρεσίες Αποκομιδής, Μεταφοράς, Επεξεργασίας και Διάθεσης Επικίνδυνων Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ), Μικτών Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΜΕΑ) και Άλλων Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΑΕΑ) των Κ.Υ..., προϋπολογιζόμενης δαπάνης 42.050,00€ χωρίς Φ.Π.Α., (2) **Β' Τμήμα:** Υπηρεσίες Αποκομιδής, Μεταφοράς, Επεξεργασίας και Διάθεσης Επικίνδυνων Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ), Μικτών Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΜΕΑ) και Άλλων Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΑΕΑ) των Κ.Υ. ... , προϋπολογιζόμενης δαπάνης 40.300,00€ χωρίς Φ.Π.Α και (3) **Γ' Τμήμα:** Υπηρεσίες Διαχείρισης Υγρών Ακτινολογικού Εργαστηρίου και ορθοχρωματικών φιλμ των Κ.Υ. της ..., ήτοι Κ.Υ. Στο ως άνω άρθρ. 1.3 της Διακήρυξης ορίστηκε ότι οι οικονομικοί φορείς μπορούν να καταθέσουν προσφορά για ένα ή και για περισσότερα τμήματα της Διακήρυξης.

3. Επειδή, το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.) στις 20-11-2020 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο προκείμενος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό

4. Επειδή, σύμφωνα με την Διακήρυξη, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 14-12-2020 και ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» η 18-12-2020, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.00 πμ. Στον εν λόγω διαγωνισμό, μετείχαν, υποβάλλοντας προσφορά, για το μεν Τμήμα Α΄, η προσφεύγουσα (με α/α προσφοράς 200076), η παρεμβαίνουσα (με α/α προσφοράς 201951) και η εταιρεία «...» (με α/α προσφοράς 200785), ενώ για το Τμήμα Β΄ αυτού, η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 4278/15.1.2021 απόφαση του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής εγκρίθηκαν τα οικεία Πρακτικά της Επιτροπής του διαγωνισμού περί αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών και οικονομικών προσφορών και αποφασίστηκε η απόρριψη της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας εταιρείας (...) και για τα δύο (2) Τμήματα του Διαγωνισμού, και η αποδοχή των προσφορών των λοιπών συμμετεχουσών εταιρειών, ήτοι της προσφεύγουσας εταιρείας (...), η οποία αναδείχθηκε, δυνάμει της ανωτέρω απόφασης, προσωρινή ανάδοχος στο Τμήμα Β΄, καθώς και της εταιρείας «...», η οποία αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος στο Τμήμα Α΄ του διαγωνισμού. Κατά της ανωτέρω απόφασης της αναθέτουσας αρχής ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές τόσο από τη (νυν) προσφεύγουσα όσο από τη (νυν) παρεμβαίνουσα, οι οποίες συνεκδικάστηκαν και επί των οποίων εξεδόθη η με αριθμ. 438-439/2021 ενιαία απόφαση της ΑΕΠΠ, με την οποία α) έγινε αποδεκτή η προσφυγή της νυν προσφεύγουσας (...) και εν μέρει δεκτή η προσφυγή της νυν παρεμβαίνουσας (...), β) ακυρώθηκε η πληττόμενη με αριθμ. 4278/15.1.2021 απόφαση της αναθέτουσας τόσο ως προς το σκέλος που κρίθηκε τεχνικά αποδεκτή η προσφορά της συμμετέχουσας εταιρείας «...» για το Τμήμα Α΄, όσο και κατά το μέρος που απορρίφθηκε η προσφορά της νυν παρεμβαίνουσας για αμφότερα τα Τμήματα (Α΄ και Β΄) του διαγωνισμού. Κατά της άνω με αριθμ. 438-439/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ, η προσφεύγουσα άσκησε τη με αριθμ. καταχ. ΑΝΜ6/2021 αίτηση αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας, εφ' ης εξεδόθη η με αριθμ.

52/2021 απόφαση του άνω Δικαστηρίου που απέρριψε αυτήν. Ακολούθως, η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. 21033/12.3.2021 απόφασή της σε συμμόρφωση προς την άνω απόφαση της ΑΕΠΠ, έκανε δεκτή την τεχνική προσφορά της νυν παρεμβαίνουσας για αμφότερα τα Τμήματα του διαγωνισμού και κατακύρωσε προσωρινά σε αυτήν το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, ως προσφέρουσα την χαμηλότερη τιμή. Κατά της άνω απόφασης της αναθέτουσας αρχής, η προσφεύγουσα άσκησε την με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 832/2021 προδικαστική προσφυγή, η οποία απορρίφθηκε με την υπ' αριθμ. 1057/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ, εν συνεχεία δε κατά της άνω απόφασης της ΑΕΠΠ άσκησε την με αριθμ. καταχ. ANM28/2021 αίτηση αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας, εφ' ης εκδόθηκε η με αριθμ. 53/2021 απόφαση του ως άνω Δικαστηρίου που απέρριψε αυτήν. Σε συνέχεια των ανωτέρω αποφάσεων της ΑΕΠΠ και του Διοικητικού Εφετείου, η αναθέτουσα αρχή κάλεσε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις **27-1-2022**, την προσωρινή ανάδοχο, νυν παρεμβαίνουσα, όπως υποβάλλει, εντός της οριζόμενης στο άρθρ. 103 του Ν. 4412/2016 προθεσμίας, ήτοι έως την 7-2-2022 τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Κατόπιν της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, η Επιτροπή του Διαγωνισμού, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 13886/15.2.2022 Πρακτικό της, αφού διαπίστωσε ότι η παρεμβαίνουσα κατέθεσε ηλεκτρονικά και πρωτοτύπως, εγκαίρως και προσηκόντως, όλα τα απαιτούμενα εκ της διακήρυξης δικαιολογητικά κατακύρωσης, εισηγήθηκε την οριστική κατακύρωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, για τα Τμήματα Α' και Β' αυτού, στην παρεμβαίνουσα. Με την ήδη προσβαλλόμενη με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή και με αριθμ. 15739/22.2.2022 απόφαση του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής, εγκρίθηκε το άνω Πρακτικό και αποφασίστηκε ό, τι και η Επιτροπή εισηγούνταν σε αυτό, ήτοι η ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως οριστικής αναδόχου. Κατά της ανωτέρω απόφασης της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του διαγωνισμού στις 22-2-2022, στρέφεται η προσφεύγουσα με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή της, αιτούμενη την ακύρωσή της κατά τα ειδικώς αναφερόμενα στην προσφυγή της.

5. Επειδή η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή, ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης (άνευ Φ.Π.Α.) και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρ. 345 του ν. 4412/2016, η δε Α.Ε.Π.Π., ήδη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

6. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή (α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση, ως προελέχθη, κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 22-2-2022, η δε προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 4-3-2022, ήτοι εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση της προσβαλλομένης, (β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και (γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθρ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

7. Επειδή η προσφεύγουσα, ασκεί την υπό κρίση προσφυγή της με έννομο συμφέρον, ως προσφέρουσα, της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατετάγη δεύτερη σε σειρά μειοδοσίας, μετά την παρεμβαίνουσα και αναδειχθείσα οριστική ανάδοχο, ευλόγως δε επιδιώκει την αποτροπή της κατακύρωσης του διαγωνισμού στην ανταγωνίστριά της και την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, λόγω λήξεως της ισχύος της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και εντεύθεν της «αδυναμίας της αναθέτουσας αρχής να επιλέξει νομότυπη προσφορά» (απόφαση 2.7.20213, Fastweb SpA, C - 100/12) και τούτο παρά το γεγονός ότι και η ισχύς της δικής της προσφοράς έχει ομοίως λήξει, καθώς ο τυχόν αποκλεισμός αμφότερων των μετεχόντων λόγω λήξης της ισχύος των προσφορών τους επέρχεται συγχρόνως και για τους δύο. Ήτοι, το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας να προσβάλει τη συνέχιση του διαγωνισμού παρά την επικαλούμενη λήξη ισχύος όλων των προσφορών, δεν αναιρείται από το γεγονός πως και η δική της προσφορά αναγκαία έληξε, εφόσον έληξε και αυτή της παρεμβαίνουσας, καθώς ο τυχόν αποκλεισμός αμφότερων των μετεχόντων λόγω λήξης ισχύος της εγγυητικής

τους, επέρχεται συγχρόνως και για τους δύο, χωρίς να προηγείται κάποιος εξ αυτών, ενώ εξάλλου, το έννομο της συμφέρον προδήλως ερείδεται επί τω τέλει ματαίωσης της διαδικασίας, προς επαναπροκήρυξη της. (πρβλ ΑΕΠΠ 1350/2020).

8. Επειδή η αναθέτουσα αρχή προέβη την 4-3-2022 στην προβλεπόμενη, από το άρθρο 9 παρ. 1α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής στην έτερη συμμετέχουσα, αναδειχθείσα οριστική ανάδοχο, και θιγόμενη από τυχόν αποδοχή της, προκειμένου να ασκήσει ενδεχομένως το δικαίωμα παρέμβασής της.

9. Επειδή, η παρεμβαίνουσα, ως έχουσα πρόδηλο έννομο συμφέρον, άσκησε εν γένει παραδεκτώς δια κατάθεσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και εμπροθέσμως στις 14-3-2022, ήτοι εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση της προσφυγής, την υπό ιδία ημερομηνία Παρέμβασή της, υπέρ της διατήρησης της ισχύος της πληττόμενης με την προσφυγή απόφασης της αναθέτουσας αρχής, αιτούμενη την καθ' ολοκληρίαν απόρριψη της προσφυγής για τους ειδικώς αναφερόμενους σε αυτήν λόγους.

10. Επειδή, με την υπ' αριθμ. 499/2022 του Προέδρου του 3^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

11. Επειδή η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε εμπροθέσμως στις 14-3-2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στην ΑΕΠΠ, νυν Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., καθώς και στους συμμετέχοντες, το με αριθμ. πρωτ. 21915/14-3-2022 έγγραφο απόψεων της, αναφορικώς με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, αιτούμενη παραλλήλως την απόρριψή της, για τους ειδικώς αναφερόμενους σε αυτό λόγους.

12. Επειδή προς αντίκρουση των άνω απόψεων της αναθέτουσας αρχής ως και της ασκηθείσας παρέμβασης, η προσφεύγουσα κατέθεσε εν γένει παραδεκτώς και εμπροθέσμως στις 21-3-2022, ήτοι εντός της προβλεπόμενης πενήνήμερης προθεσμίας από την προς αυτήν κοινοποίηση των απόψεων (η οποία προθεσμία έληγε στις 19-3-2022, ημέρα Σάββατο, οπότε μετατίθετο για την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, ήτοι τη Δευτέρα,

21-3-2022), στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, το με ίδια ημερομηνία Υπόμνημά της.

13. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 3ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

14. Επειδή, με την υπό κρίση προσφυγή της, η **προσφεύγουσα** επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, ισχυριζόμενη ότι κατά παράβαση του νόμου και των όρων της Διακήρυξης κατακύρωθηκαν τα Τμήματα Α' και Β' του διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα, καθόσον κατά το χρόνο έκδοσης της πληττόμενης απόφασης (22-2-2022) **είχε ήδη λήξει η ισχύς της προσφοράς της και της εγγυητικής επιστολής της**. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 και τις οικείες διατάξεις της Διακήρυξης, επάγεται ότι η πληττόμενη κατακυρωτική απόφαση της αναθέτουσας αρχής είναι μη νόμιμη, καθώς προέβη στην κατακύρωση των επίμαχων Τμημάτων της δημοπρατούμενης σύμβασης στην παρεμβαίνουσα, ενόσω ο χρόνος ισχύος της προσφοράς της είχε ήδη από τις 19-12-2021 λήξει και η ισχύς της εγγυητικής της επιστολής συμμετοχής είχε ομοίως λήξει αυτοδικαίως από τις 31-1-2022.

15. Επειδή η **αναθέτουσα αρχή** στις με αριθμ. πρωτ. 21915/14-3-2022 απόψεις της, ως προς τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας, προβάλλει τα ακόλουθα, επικαλούμενη τη διάταξη του άρθρ. 97 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, ως ισχύει καθώς το άρθρ. 2.4.5. της Διακήρυξης «...*Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι στην αναθέτουσα αρχή χορηγείται η εξαιρετική δυνατότητα να ζητήσει με αιτιολογημένη απόφαση της, αναδρομικά, παράταση προσφορών που έληξαν για να συνεχίσει τη διαδικασία, σε περίπτωση εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, δηλαδή, ακριβώς επειδή, η ισχύς της προσφοράς, η οποία δεν παρατείνεται αυτοβούλως από την αναθέτουσα χωρίς τη ρητή δήλωση παράτασης εκ του προσφέροντος (αφού συνιστά δική του δήλωση βούλησης η παράταση ισχύος της καταρχήν δήλωσης βούλησης που εκφράζει η προσφορά και δεν δύναται η αναθέτουσα να δηλώνει η ίδια τη βούληση του οικονομικού φορέα)*, είναι αναγκαία προϋπόθεση για την αποδοχή αυτής και την ανάθεση της σύμβασης. (Βλ. 1350/2020 ΑΕΠΠ) Επιπλέον, έχει κριθεί από

την Ολομέλεια του ΣΤΕ (βλ. 1189/2009 ΣΤΕ) ότι “..ακόμη και μετά την πάροδο της λήξης ισχύος των προσφορών είναι δυνατή η συνέχιση του διαγωνισμού, εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ειδικότερα, εν όψει του επιδιωκόμενου από την διάταξη της παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου 13 του Π.Δ. 394/1996 σκοπού, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση των συμφερόντων τόσο της Διοικήσεως, όσο και του αναδεικνυομένου αναδόχου, διαγωνισμός υπό εξέλιξη δεν ματαιώνεται υποχρεωτικώς από την Διοίκηση, με έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξεως, εκ μόνου του λόγου της παρόδου του κατά παράταση ανωτάτου χρόνου ισχύος των προσφορών των διαγωνιζομένων, εάν, κατά τη λήξη του εν λόγω ανωτάτου χρονικού ορίου, η διαγωνιστική διαδικασία ευρίσκεται σε σημείο κατά το οποίο, μετά την αποσφράγιση των φακέλων των οικονομικών προσφορών, προκύπτει ο αναδεικνυόμενος ανάδοχος, ως μειοδότης ή ως έχων υποβάλει την πλέον συμφέρουσα προσφορά, συμφώνως προς το προβλεπόμενο από την διακήρυξη του διαγωνισμού κριτήριο κατακυρώσεώς του. Συγκεκριμένα, και μετά την πάροδο του χρονικού αυτού ορίου και, πάντως, εντός ευλόγου, κατά τις περιστάσεις, χρόνου, η Διοίκηση έχει τη δυνατότητα, εκτιμώντας ότι η προσφορά του αναδεικνυομένου αναδόχου εξακολουθεί να είναι συμφέρουσα, να ζητήσει από τον εν λόγω ανάδοχο να δηλώσει αν, παρά τη λήξη της κατά παράταση ισχύος της προσφοράς του για χρόνο διπλάσιο του αρχικώς προβλεπόμενου από τη διακήρυξη, αποδέχεται να εξακολουθεί να δεσμεύεται από αυτήν προς ανάθεση της προμηθείας. Σε περίπτωση συναινέσεως του αναδεικνυομένου αναδόχου, η Διοίκηση νομίμως προβαίνει στην υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού και μετά την πάροδο του χρονικού αυτού διαστήματος, χωρίς να προκαλείται εξ αυτού του λόγου ακυρότητα των εφεξής εκδιδόμενων πράξεων”. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως καταληκτικός χρόνος προσφορών είχε οριστεί η 18/12/2020 και άρα, ο σχετικός χρόνος ισχύος προσφορών έληξε ήδη από 19/12/2021. Επιπλέον, όπως προκύπτει από την υπ’ αριθ. της αναθέτουσας αρχής, η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς την υπ’ αριθμ. 438-439/2021 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., έγινε δεκτή η τεχνική προσφορά που είχε υποβάλει η εταιρεία «....» για τμήματα Α και Β του διαγωνισμού και αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος του διαγωνισμού, επειδή, όπως κρίθηκε, είχε υποβάλει οικονομική προσφορά με χαμηλότερη τιμή σε σχέση με την προσφεύγουσα εταιρία για την καθεμία από τις δύο αυτές

κατηγορίες υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι ο αναδεικνυόμενος ανάδοχος - παρά το χρονικό διάστημα και τις πρόσθετες ενέργειες του αναθέτοντος φορέα και των διαγωνιζομένων, οι οποίες μεσολάβησαν έως την έκδοση της προσβαλλόμενης υπ' αριθ. 15739/22.2.2022 πράξης του διοικητή της - είχε προκύψει σε χρονικό σημείο (21033/12.3.2021 πράξη ανάδειξης προσωρινού αναδόχου) πολύ προγενέστερο της λήξεως της αρχικής διάρκειας ισχύος των προσφορών (σχεδόν εννέα μήνες πριν την ημερομηνία λήξης ισχύος των αρχικών προσφορών). Υπό τα δεδομένα αυτά, της ωριμότητας δηλαδή της διαγωνιστικής διαδικασίας που επήλθε με την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και την ουσιαστική ανάδειξη του μειοδότη, μετά από πλήρη ανάπτυξη του ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων εντός του χρόνου ισχύος των προσφορών τους, ο αναθέτων φορέας δεν είχε υποχρέωση να ματαιώσει τον διαγωνισμό ούτε κωλυόταν να ζητήσει την παράταση της ισχύος των προσφορών και μετά την τυπική λήξη της (πρβλ. ΣτΕ 1189, 1190, 1193/2009 Ολομ.) Τούτο δε, λαμβανομένου υπόψη και ότι η λήξη ισχύος των προσφορών κατά το άρθρο 97 παρ. 4 του ν. 4412/2016 περιλαμβάνεται, πάντως, στους δυνητικούς λόγους ματαιώσεως της διαδικασίας αναθέσεως, οι οποίοι απαριθμούνται στο άρθρο 317 παρ. 2 του ν. 4412/2016 (πρβλ. 2384/2020 ΣτΕ). Εν συνεχεία, η αναθέτουσα αρχή μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, ήτοι σχεδόν ένα μήνα από τη λήξη της ισχύος των προσφορών (μεσολάβησαν οι εορτές των Χριστουγέννων) με το από 27.1.2022 μήνυμα του Τμήματος Προμηθειών της κάλεσε την μειοδότρια εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, να υποβάλει τα οριζόμενα στη διακήρυξη δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία και υπέβαλε με τον υπ' αριθ. πρωτ.1006/3.2.2022 φάκελο. Η πράξη συναίνεσης και αποστολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης από τον οικονομικό φορέα- προσωρινό ανάδοχο μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από τη λήξη ισχύος των προσφορών αποτελεί την εκπεφρασμένη βούληση και υποδηλώνει συναίνεση του οικονομικού φορέα για συνέχιση του διαγωνισμού. Μετά τις ως άνω ενέργειες κι έχοντας την εκπεφρασμένη συναίνεση του προσωρινού αναδόχου η αναθέτουσα αρχή προχώρησε νομίμως στην έκδοση πράξης κατακύρωσης. Εκ των ανωτέρω συνάγεται, ότι δεδομένου ότι ο προσωρινός ανάδοχος είχε ήδη προκύψει από την αποσφράγιση των προσφορών σχεδόν έναν χρόνο πριν τη λήξη ισχύος τους και δεδομένου ότι

σε εύλογο χρονικό διάστημα (λιγότερο από ένα μήνα αφαιρουμένων των εορτών των Χριστουγέννων) ο προσωρινός ανάδοχος συναίνεσε στη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας με την αποστολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, νομίμως εκδόθηκε η απόφαση κατακύρωσης από την αναθέτουσα αρχή».

16. Επειδή η παρεμβαίνουσα, αιτούμενη την απόρριψη της υπό εξέταση προσφυγής, αντιτείνει ότι αυτή καταρχήν ασκείται απαραδέκτως καθόσον βάλλει εμμέσως κατά της παράλειψης της αναθέτουσας αρχής να ματαιώσει το διαγωνισμό, πλην όμως δεν περιλαμβάνει σχετικό αίτημα. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι το κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης σε συνδυασμό με τις διατάξεις του νόμου, ουδόλως επιτάσσει την υποχρεωτική ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας με την παρέλευση του χρόνου ισχύος των προσφορών, καθώς εντάσσει την ανωτέρω περίπτωση στις περιπτώσεις δυνητικής ματαίωσης (παρ. 2 αρ. 106 και 317 του ν.4412/2016) και όχι στις περιπτώσεις υποχρεωτικής ματαίωσης (παρ. 1 του ίδιου άρθρου) του διαγωνισμού, ενώ σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 97 προβλέπεται πλέον ρητά η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητάει ακόμα και εκ των υστέρων την παράταση των προσφορών που έχουν λήξει. Η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει την παράταση της ισχύος των προσφορών, αναδρομικά, ακόμη και μετά τη λήξη τους, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι νόμιμη. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρει ότι με την από 27.01.2022 πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης από πλευράς της αναθέτουσας και της υποβολής των δικαιολογητικών προς έγκριση από πλευράς της παρεμβαίνουσας, λίγες μέρες μετά (3.2.2022), εκδηλώθηκε εμπράκτως η ως ανωτέρω σύμπτωση δηλώσεων βούλησης από αμφότερες τις πλευρές προς σύναψη της σύμβασης. Τέλος, ως προς την επικαλούμενη λήξη του χρόνου ισχύος της εγγυητικής της επιστολής συμμετοχής, προβάλλει ότι από καμία διάταξη νόμου ή της επίμαχης διακήρυξης δεν προβλέπεται –ούτε καν δυνητική- ματαίωση του διαγωνισμού σε περίπτωση λήξης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, γεγονός που συνεπάγεται αυτονοήτως ότι είναι δυνατή η εκ των υστέρων ανανέωση αυτής, ενώ, κατά τους ισχυρισμούς της, δεν υπείχε και αξία, αίτημα για παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, καθώς η παρεμβαίνουσα επρόκειτο να εκκινήσει τις ίδιες ημέρες την διαδικασία για την έκδοση της προβλεπόμενης

από την διακήρυξη εγγύησης καλής εκτέλεσης προς τον σκοπό της υπογραφής της σύμβασης

17. Επειδή η προσφεύγουσα αντικρούει τις άνω αιτιάσεις της παρεμβαίνουσας, επαγόμενη τα ακόλουθα: Ότι ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί απαραδέκτου της προσφυγής είναι αυθαίρετος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, καθώς αίτημα της προσφυγής δεν είναι η παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να ματαιώσει το διαγωνισμό αλλά η ακύρωση της υπ' αριθμ. 15739/22.2.2022 απόφασης του Διοικητή της αναθέτουσας, με την οποία κατακύρωσε οριστικά στην παρεμβαίνουσα το αποτέλεσμα του διαγωνισμού ως προς τα τμήματα Α' και Β'. Ότι οι νομικές σκέψεις της παρεμβαίνουσας περί ματαίωσης του διαγωνισμού είναι άνευ νομικής επιρροής δεδομένου ότι, η υπό κρίση προσφυγή δεν βάλλει κατά της παράλειψης της αναθέτουσας αρχής να ματαιώσει το διαγωνισμό. Ότι ανεξαρτήτως της επίκλησης νομολογίας που ερείδεται στο προϊσχύσαν καθεστώς, με τη διάταξη του άρθρου **97 παρ. 4 Ν. 4412/2016**, που προστέθηκε με το άρθρ. 33 παρ. 3 Ν. 4608/2019 (ΦΕΚ Α66/25.4.2019), όπως ίσχυε κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης του διαγωνισμού (20.11.2020), ναι μεν ορίζεται πλέον και ρητά η εξαιρετική δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει αναδρομικά παράταση προσφορών που έληξαν για να συνεχιστεί η διαδικασία, σε περίπτωση εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, πλην όμως **απαιτείται** πλέον για το λόγο αυτό αφενός μεν, ως προϋπόθεση της νομιμότητας υποβολής του εν λόγω αιτήματος, η **έκδοση αιτιολογημένης απόφασης** της διοίκησης, από την οποία να προκύπτει η συνδρομή του δημοσίου συμφέροντος για την εκ των υστέρων παράταση, αφετέρου δε η ρητή αποδοχή του από τον προσφέροντα με αντίστοιχη δήλωσή του απευθυντέα προς την αναθέτουσα αρχή, αφού η ισχύς της προσφοράς του, η οποία συνιστά τη δική του δήλωση βούλησης, δεν μπορεί να παραταθεί αυτοβούλως από την αναθέτουσα αρχή. Ότι είναι άνευ έννομης επιρροής όσα σχετικώς επικαλείται η παρεμβαίνουσα ότι δήθεν δεν έχουν εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση οι παραδοχές της υπ' αριθμ. 1350/2020 απόφασης Α.Ε.Π.Π., καθόσον στην εν λόγω περίπτωση η διαδικασία βρισκόταν στο στάδιο ανοίγματος των οικονομικών προσφορών, ενώ στην παρούσα «σε στάδιο πολύ μεταγενέστερο της ωριμότητας της διαγωνιστικής διαδικασία που επήλθε με την αποσφράγιση των οικονομικών

προσφορών και την ουσιαστική ανάδειξη του μειοδότη». Ότι αβασίμως προβάλλει η παρεμβαίνουσα και η αναθέτουσα αρχή ότι η αποστολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης συνιστά την εκπεφρασμένη βούληση της παρεμβαίνουσας περί παράτασης του χρόνου ισχύος της προσφοράς της και τούτο διότι για την εκ των υστέρων παράταση ισχύος της προσφοράς, πολλώ δε μάλλον της εγγυητικής επιστολής τραπέζης, σύμφωνα με την αληθή έννοια του άρθρου 97 παρ. 4 του ν. 4412/2016, απαιτείται αφενός μεν απόφαση της διοίκησης της αναθέτουσας αρχής με ειδική προς τούτο αιτιολογία, αφετέρου δε ρητή γραπτή δήλωση του ενδιαφερόμενου, ιδίως δε όσον αφορά την εγγυητική επιστολή συμμετοχής, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν δύναται να παραταθεί ατύπως, αφού η εγγύηση κάθε μορφής, όπως εν προκειμένω η έκδοση και παράταση ισχύος εγγυητικής επιστολής τραπέζης, κατ' άρθρο **849 ΑΚ** παρέχεται **μόνο εγγράφως**. Στο ίδιο πλαίσιο, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι αβασίμως προβάλλονται οι αιτιάσεις της παρεμβαίνουσας περί παράτασης του χρόνου ισχύος της εγγυητικής επιστολής, η οποία δεν γίνεται να λάβει χώρα ατύπως αλλά απαιτείται ρητή έγγραφη απευθυντέα, κατ' άρθρο 167 ΑΚ, δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος που τη χορηγεί και σε κάθε περίπτωση του προσφέροντα υπέρ του οποίου χορηγείται η εγγύηση.

18. Επειδή στο **άρθρο 72** του Ν. 4412/2016 υπό τον τίτλο «Εγγυήσεις» ορίζεται ότι

«1. Οι αναθέτουσες αρχές ζητούν από τους προσφέροντες να παράσχουν «εγγύηση συμμετοχής», το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ, και δεν μπορεί να υπερβαίνει το δύο τοις εκατό (2%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, του/των προσφερομένου/ων τμήματος/τμημάτων της σύμβασης.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τριάντα (30) ημέρες τουλάχιστον μετά από τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν από τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν από τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.....[...]

3. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες σε περίπτωση: α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής..[.].».

19. Επειδή στο **άρθρο 97** του Ν. 4412/2016 υπό τον τίτλο «Χρόνος ισχύος προσφορών» προβλέπεται ότι:

«1. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από αυτόν που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης απορρίπτεται ως μη κανονική.

2. Σε περίπτωση αιτήματος της αναθέτουσας αρχής για παράταση της ισχύος της προσφοράς, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 72, περί εγγυήσεων, για τους οικονομικούς φορείς που αποδέχθηκαν την παράταση, πριν από τη λήξη ισχύος των προσφορών τους, οι προσφορές ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

3. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για χρονικό διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε δέκα (10) μήνες, μέσα στο οποίο πρέπει να συναφθεί η σύμβαση. Όταν στον διαγωνισμό υποβάλλονται και τεχνικές προσφορές, ο χρόνος ισχύος των προσφορών ανέρχεται σε δώδεκα (12) κατ' ελάχιστον μήνες. Ειδικότερα, στους διαγωνισμούς που υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο ως άνω χρόνος ισχύος των προσφορών προσαυξάνεται κατά τρεις (3) επιπλέον μήνες αντίστοιχα. Στις περιπτώσεις των συμβάσεων του άρθρου 50, ο χρόνος ισχύος της προσφοράς ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

4. Στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και

δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την επόμενη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών.

5. Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη από τα έγγραφα της σύμβασης αρχική διάρκεια ισχύος της προσφοράς. Μετά από τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου χρονικού ορίου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν από την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους. Η διαδικασία ανάθεσης συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς. Αν λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν την προσφορά τους».

Το άνω τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άνω άρθρ. 97 του Ν. 4412/2016 προστέθηκε ως παρ. 4 με το άρθρ. 33 του Ν. 4608/2019 προκειμένου, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, να αποφευχθούν φαινόμενα εκ παραδρομής παράλειψης της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει την παράταση των προσφορών, παρέχοντας το δικαίωμα εκ των υστέρων αιτήματος για την παράταση των προσφορών, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι δε θα ματαιώνονται άσκοπα διαδικασίες με μόνο λόγο την παράλειψη αιτήματος ανανέωσης προσφορών.

20. Επειδή στη Διακήρυξη του διαγωνισμού που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο αυτού, δεσμεύοντας αμφίδρομα τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016, 53/2011, ΣΤΕ 3669/2015, 5022/2012), σε σχέση με τα τιθέμενα ζητήματα ορίζονται τα ακόλουθα:

«2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής

2.2.2.1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς

(προσφέροντες), εγγυητική επιστολή συμμετοχής, η οποία ανέρχεται στο 2% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης εκτός ΦΠΑ.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών

Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα **365 ημερών από την επόμενη της διενέργειας του διαγωνισμού.**

Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται.

Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, με αντίστοιχη παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 1 α του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 2.2.2. της παρούσας, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια.

Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την προσφορά και την εγγύηση συμμετοχής τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

*Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, **η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία είτε να παρατείνουν την προσφορά τους είτε όχι.***

21. Επειδή από τις προδιαληφθείσες διατάξεις του νόμου, που έχουν υιοθετηθεί κατά τη διατύπωσή τους και στην επίμαχη Διακήρυξη, και συγκεκριμένα στο άρθρ. 2.4.5 αυτής, προκύπτει ότι οι προσφορές, και αντίστοιχα οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, ισχύουν και δεσμεύουν τους διαγωνιζομένους για ορισμένο χρονικό διάστημα που ορίζεται ρητώς στη διακήρυξη. Η αναθέτουσα αρχή δύναται καταρχήν να ζητήσει την παράταση της ισχύος των προσφορών πριν από τη λήξη τους, καθώς και των αντίστοιχων εγγυητικών επιστολών συμμετοχής, ενώ, όπως ρητώς προβλέφθηκε και προς αποφυγή άσκοπης ματαίωσης της διαδικασίας, δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, να ζητήσει εξαιρετικώς την παράταση της ισχύος των προσφορών και μετά τη λήξη τους, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Ήτοι, η αναδρομική ανανέωση της ισχύος των προσφορών προϋποθέτει κατά τη ρητή διάταξη αιτιολογημένη προς τούτο απόφαση της αναθέτουσας αρχής και συνακόλουθα κλήση προς τους συμμετέχοντες, των οποίων οι προσφορές έχουν λήξει, προκειμένου είτε να ανανεώσουν αυτές είτε όχι. Το ως άνω δικαίωμα δίδεται κατ' εξαίρεση στην αναθέτουσα αρχή και υπό την προϋπόθεση αιτιολόγησης, ειδικώς, δημοσίου συμφέροντος, ήτοι ο κανόνας εξακολουθεί να είναι, σε περίπτωση μη ανανέωσης των προσφορών πριν τη λήξη τους, η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και μόνο κατ' εξαίρεση να δύναται αυτή να συνεχίζεται με ανανέωση των προσφορών μετά τη λήξη τους, αφού προηγουμένως η αναθέτουσα αρχή αιτιολογήσει ειδικό προς τούτο δημόσιο συμφέρον.

22. Επειδή η προσφεύγουσα με τον –μόνο- λόγο της προσφυγής της επάγεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας είναι μη νόμιμη, καθόσον κατά τον χρόνο έκδοσής της είχε λήξει ο χρόνος ισχύος της προσφοράς και της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της παρεμβαίνουσας. Επειδή από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης

προκύπτουν τα ακόλουθα: Η παρεμβαίνουσα και αναδειχθείσα οριστική ανάδοχος υπέβαλε την με α/α συστήματος 201951 προσφορά της, για τα Τμήματα Α΄ και Β΄ του διαγωνισμού, η οποία έχει ισχύ και την δεσμεύει για χρονικό διάστημα 365 ημερών από την επομένη της διενέργειας του διαγωνισμού. Συνεπώς και δεδομένης της διενέργειας του διαγωνισμού στις 18-12-2020, η προσφορά της ίσχυε έως 19-12-2021. Επίσης, η παρεμβαίνουσα κατέθεσε την με αριθμ. ... Εγγυητική Επιστολή της Εθνικής Τράπεζας, ποσού 1.674,00€, με ισχύ έως 31-1-2022. Όπως προελέχθη και προκύπτει εκ του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού η αναθέτουσα αρχή κάλεσε στις 27-1-2022 την παρεμβαίνουσα, όπως υποβάλει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης τα οποία και υπέβαλε, ενώ σε συνέχεια, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη με την υπό κρίση προσφυγή, απόφαση του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής, με την οποία αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος της σύμβασης η παρεμβαίνουσα. Εντούτοις, κατά το χρόνο έκδοσης της άνω κατακυρωτικής απόφασης (22-2-2022), ο χρόνος ισχύος τόσο της προσφοράς όσο και της εγγυητικής επιστολής της παρεμβαίνουσας είχαν λήξει (19-12-2021 και 31-1-2022 αντίστοιχα), ενώ δεν προκύπτει από τον ηλεκτρονικό τόπο ότι προ της λήξης της ισχύος τους, είχε ζητηθεί και δη με αιτιολογημένη απόφασή της, από την αναθέτουσα η παράτασή τους. Άλλωστε, τόσο η αναθέτουσα όσο και η παρεμβαίνουσα επιβεβαιώνουν τα ανωτέρω, ήτοι τη λήξη της ισχύος της προσφοράς της παρεμβαίνουσας κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης, πλην όμως, υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη είναι νόμιμη καθόσον η υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης εκ μέρους της παρεμβαίνουσας συνιστά την απευθυντέα δήλωση προς ανανέωση της προσφοράς της, ενώ, επίσης, σύμφωνα με το άρθρ. 97 του Ν. 4412/2016 η αναθέτουσα αρχή δύναται να αιτηθεί την παράταση της ισχύος των προσφορών ακόμη και μετά τη λήξη τους. Πράγματι, ως ανωτέρω, αναφέρθηκε κατά τη ρητή διάταξη του νόμου (άρθρ. 97 παρ. 5) που άλλωστε ενσωματώνεται και στο άρθρ. 2.4.5. της Διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή δύναται να αιτηθεί και μετά τη λήξη τους την παράταση των προσφορών και συνακόλουθα και των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής, πλην όμως η εξαιρετική αυτή δυνατότητα παρέχεται υπό προϋποθέσεις, ήτοι απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας με τεκμηρίωση του λόγου δημοσίου συμφέροντος καθώς και σχετική πρόσκληση

προς τον συμμετέχοντα προς παράταση της ισχύος της προσφοράς του. Εν προκειμένω, δεν προκύπτει εκ του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, ούτε και η παρεμβαίνουσα και η αναθέτουσα αρχή, επικαλούνται ότι απευθύνθηκε σχετική προς τούτο πρόσκληση της αναθέτουσας προς την παρεμβαίνουσα για παράταση του χρόνου ισχύος της προσφοράς της και της εγγυητικής επιστολής της ούτε και αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής προς τούτο. Αλυσιτελώς δε προβάλλεται τόσο εκ της αναθέτουσας όσο και εκ της παρεμβαίνουσας ότι η αποστολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης συνιστά τη δήλωση της βούλησης της παρεμβαίνουσας προς παράταση της προσφοράς της, καθόσον δεν είχε προηγηθεί αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας και πρόσκληση προς τούτο. Πολλώ δε μάλλον που εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα, ως και η ίδια επιβεβαιώνει δεν είχε προβεί ούτε στην παράταση του χρόνου ισχύος της εγγυητικής επιστολής της συμμετοχής, η οποίας ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα δεν δύναται να λάβει χώρα ατύπως. Περαιτέρω, οι αιτιάσεις τόσο της παρεμβαίνουσας όσο και της αναθέτουσας περί απαραδέκτου ασκήσεως της υπό κρίση προσφυγής είναι απορριπτέες, καθώς εδράζονται επί εσφαλμένου ερείσματος, δοθέντος ότι η προσφεύγουσα δεν βάλλει κατά της παράλειψης της αναθέτουσας να ματαιώσει το διαγωνισμό αλλά κατά της απόφασης ανάδειξης της παρεμβαίνουσας ως οριστικής αναδόχου ενόσω τόσο η προσφορά της όσο και η εγγυητικής της επιστολή συμμετοχής είχαν ήδη λήξει. Συνεπώς, κατ' αποδοχή των οικείων ισχυρισμών της προσφεύγουσας, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση ανάδειξης της παρεμβαίνουσας ως προσωρινής αναδόχου, χωρίς να έχει λάβει χώρα έως την έκδοση της προσβαλλομένης, παράταση ισχύος της προσφοράς της, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας και της αναθέτουσας αρχής.

23. Επειδή σε συνέχεια της ανωτέρω σκέψης πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα κατ' άρθρ. 363 του ν. 4412/2016.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή, κατά το σκεπτικό της παρούσας.
Απορρίπτει την παρέμβαση.

Αριθμός απόφασης: 653/2022

Ακυρώνει τη με αριθμ. πρωτ. 15739/22.2.2022 απόφαση του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος από την προσφεύγουσα παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 11 Απριλίου 2022 και εκδόθηκε στις 29 Απριλίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΤΣΑΠΑΛΙΑΡΗΣ